

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16C/15/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118203414
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8118203414.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci žalobcov: 1./ mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XX, XXX XX C., zastúpená matkou B. D. E., nar. XX.XX.XXXX A. XX, XXX XX C., 2./ B. D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XX, XXX XX C., obaja právne zastúpení JUDr. Svätoslavom Vaškom, advokátom, so sídlom Baštová b5/A, 085 01 Bardejov, proti žalovanému: Fakultná nemocnica s poliklinikou J. A. Reimana Prešov, IČO: 00 610 577, Hollého 14, 081 81 Prešov, právne zastúpený advokátskou kanceláriou GOGA a spol., s.r.o., so sídlom Žriedlová 3, 040 01 Košice, IČO: 36 863 947 o náhradu škody, takto

rozhodol:

Súd zastavuje konanie v časti o zaplatenie sumy 1.200 eur titulom sťaženia spoločenského uplatnenia.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni v 1.rade sumu 2.000 eur a žalobkyni v 2.rade sumu 1.000 eur, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

Žalobcovia majú voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobou doručenou súdu 28.3.2018 sa žalobcovia v 1.rade, 2.rade a 3.rade domáhali od žalovaného náhrady škody z toho dôvodu, že žalobkyňa v 1.rade maloletá A. B., nar. XX.X.XXXX potom, čo jej matka žalobkyňa v 2.rade vykonala pôrod u žalovaného, nemala na ľavej strane líca nijaké poranenie. Potom, čo bolo dieťaťa odovzdané zamestnankyni žalovaného v čase od 28.3.2015 približne o 13:00 hod. až do nasledujúceho dňa 29.3.2015 si matka všimla na dieťati, že dieťa má na ľavom líci škrabanec dĺžky asi 2 cm. Potom, čo sa žalobcovia dožadovali od žalovaného prešetrenia vzniku škrabanca na tvári maloletej, bolo zo strany žalovaného uvedené, že maloletá si spôsobila škrabanec sama, svojimi nechťkami, pričom žalovaný odmietol akúkoľvek zodpovednosť za spôsobenie škody na zdraví u maloletej žalobkyne. Z tohto titulu si žalobkyňa v 1.rade uplatnila náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 1.200 eur a nemajetkovú ujmu vo výške 3.000 eur a žalobcovia v 2.rade a 3.rade si uplatnili nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.000 eur každý za porušenie práva na zdravie ako aj za porušenie práva na súkromie ich maloletej dcéry.

Uznesením tunajšieho súdu č. k. 16C/15/2018-92 zo dňa 5.11.2019 súd konanie vo veci žalobcu v 3.rade proti žalovanému o náhrady škody zastavil z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 13.12.2019.

Písomným podaním zo dňa 1.2.2020 sa k žalobe vyjadril žalovaný, pričom uviedol, že to nebol len žalovaný, ktorý mal dieťa v inkriminovanom čase vo svojej výlučnej dispozícii, nakoľko zo zdravotnej dokumentácie vyplýva, že s dieťaťom disponovali aj osoby, ktoré žalovaný nepoužil pri svojej činnosti, pričom konštatoval, že dieťa mala vo svojej dispozícii 2krát matka žalobkyne v 2.rade, teda stará matka dieťaťa, pričom táto disponovala dieťaťom viackrát. Konštatoval, že musí byť bezpečne preukázané spôsobenie škody, pričom povinnosť tvrdenia, bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno zaťažuje v civilnom procese poškodeného. Dôvodil, že nie je preukázané, žeby práve zamestnanci žalovaného spôsobili škrabanec na líci maloletej žalobkyne v 1.rade. Poukázal na to, že otec dieťaťa, teda pôvodný žalobca v 3.rade, sa obrátil na žalovaného až rok po vzniku ujmy, konkrétne 31.3.2016. Dôvodil, že nie je vylúčené, aby si dieťa spôsobilo takéto poranenie samo vlastnými nechtíkmi, ktoré sú u donosených novorodencov s vyššou pôrodnou hmotnosťou bežné, pričom koža maloletej bola suchá, citlivá a tým aj náchylná na vznik poranení, čo vážne spochybňuje záver, že za spôsobenú ujmu zodpovedá jednoznačne žalovaný. Navrhol žalobu zamietnuť a v prípade úspechu si uplatnil náhradu trov konania.

Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi prečítaním obsahu celého spisu konštatovaním, že na č. l. 1 a nasl. je samotná žaloba, na č. l. 8 je rodný list žalobkyne v 1.rade, na č. l. 9 a nasl. sú farebné fotokópie snímok, na č. l. 12 je odpoveď žalovaného otcovi maloletej, na č. l. 14 je ďalšia odpoveď žalovaného otcovi maloletej, na č. l. 76 sa nachádza uznesenie tunajšieho súdu č. k. 16C/15/2018-76 zo dňa 27.5.2019, ktorým súd priznal žalobkyni v 1.rade oslobodenie od súdnych poplatkov a žalobcom v 2.rade a 3.rade nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov, na č. l. 81 je uznesenie tunajšieho súdu č. k. 16C/15/2018-81 zo dňa 22.7.2019 o zamietnutí sťažnosti žalobkyne v 2.rade a žalobcu v 3.rade voči vyššie uvedenému uzneseniu, na č. l. 92 je uznesenie tunajšieho súdu č. k. 16C/15/2018-92 zo dňa 5.11.2019, ktorým súd konanie vo veci žalobcu v 3.rade proti žalovanému o náhradu škody zastavil, na č. l. 102 a nasl. je vyjadrenie žalovaného k žalobe, na č. l. 112 a nasl. je zápisnica o pojednávaní zo dňa 12.5.2020, na č. l. 115 a nasl. je zápisnica o pojednávaní zo dňa 16.6.2020, na č. l. 121 je lekárska správa B. A. E. C., na č. l. 122 a nasl. sú farebné fotokópie snímky tváre žalobkyne v 1.rade, na č. l. 125 je oznámenie pisateľovi otcovi maloletej z Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, na č. l. 130 je lekárska prepúšťacia správa vo vzťahu k žalobkyne v 1.rade a napokon súd oboznamuje dnes predložené súdu ako aj protistrane fotokópie fotografií žalobkyne v 1.rade vyhotovené mobilným telefónom.

Dňa 17.9.2020 súd prvej inštancie pod č. k.16C 15/2018-148 vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu zamietol a žalovanému priznal voči žalobcom nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Svoje rozhodnutie odôvodnil najmä neunesením dôkazného bremena zo strany žalobcov.

Po odvolaní podanom žalobcami Krajský súd v Prešove ako súd odvolací uznesením č. k. 20Co 10/2021-172 zo dňa 17.3.2022 zrušil vyššie uvedený rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Svoje rozhodnutie odvolací súd odôvodnil v podstate tým, že v pochybnostiach je zodpovednosť zdravotníckeho zariadenia daná a je nutný odklon od základnej konštrukcie dôkazného bremena, keďže od poškodeného nemožno rozumne očakávať, že unesie dôkazné bremeno. Konštatoval, že s akcentom na materiálny výkon spravodlivosti je základ nároku daný.

Súd prvej inštancie po zrušení veci doplnil dokazovanie listinnými dôkazmi prečítaním obsahu celého spisu od ostatného pojednávania konštatovaním, že na č. l. 136 a nasl. je zápisnica o pojednávaní zo dňa 17.9.2020, na č. l. 142 a nasl. sú farebné fotokópie fotografií z mobilného telefónu, na č. l. 148 a nasl. je rozsudok tunajšieho súdu č. k. 16C/15/2018-148 zo dňa 17.9.2020, na č. l. 153 a nasl. je odvolanie žalobkyne voči vyššie uvedenému rozsudku, na č. l. 166 a nasl. je vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobkyne, na č. l. 172 a nasl. je uznesenie KS PO č. k. 20Co/10/2021-172 zo dňa 17.3.2022, na č. l. 185 a nasl. je čiastočné späťvzatie žaloby vo vzťahu k sťaženiu spoločenského uplatnenia týkajúce sa žalobkyne v 1.rade spolu s lekárskou správou B. C. F. na č. l. 186 a súd opätovne konštatuje, že do spisu sú založené aj dnes krátkou cestou právnym zástupcom žalobkyne predložené farebné tri fotokópie vzhľadu maloletej žalobkyne v 1.rade, pričom zistil tento skutkový stav:

Žalobkyňa v 2.rade, matka žalobkyne v 1.rade, si 29.3.2015 po tom, čo jej bolo od zamestnankyne žalovaného prinesené dieťa, všimla, že dieťa má na ľavom líci škrabanec dĺžky asi 2 cm, pričom jej zo strany zamestnankyne žalovaného bolo povedané, že tento škrabanec si spôsobilo dieťa samo, vlastnými nechťkami.

Listami zo dňa 31.3.2016, resp. 5.12.2017 sa otec žalobkyne v 1.rade obrátil na žalovaného s prosbou o možnosť prešetrenia vzniku škrabanca na líci maloletej dcéry, pričom mu bolo odpovedané zo strany žalovaného, že prešetrením nebolo zistené spôsobenie škrabanca na tvári žalobkyne v 1.rade zo strany zamestnancov žalovaného.

Z výsledku vyšetrenia B. A. E. C. (č. I. 121) vyplýva, že u maloletej žalobkyne v 1.rade bola stanovená diagnóza jazvové stavy a fibróza kože, pričom B. A. E. C. uviedla, že v doterajšej praxi sa nestretla s jazvami na tvári u detí po poškríbaní v novorodeneckom období, keďže sa koža hojí ad integrum.

Na pojednávaní konanom 16.6.2020 právny zástupca žalobcov uviedol, že sa im nepodarilo doposiaľ vyhotoviť, resp. zabezpečiť znaleckého posudku, pričom konštatoval, že ani Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou sa pri prešetrovaní poskytovania zdravotnej starostlivosti nezaobrá inými časťami podania, ktoré sa týkajú ústnych informácií subjektívnych názorov a stanovísk. Právny zástupca žalobcov ešte konštatoval, že zmienka o škrabanci by mala byť uvedená v zdravotnej dokumentácii.

Zástupkyňa žalovaného uviedla, že nie je preukázané, žeby škrabanec na tvári bol spôsobený zamestnancami žalovaného, pričom v zdravotnej dokumentácii bolo uvedené, že koža novorodenca, teda žalobkyne v 1.rade, bola v tom čase extrémne citlivá. Uviedla, že zodpovednosť za náhodou má byť pričítaná poškríbanému, pričom v žiadnom prípade nie je preukazné, žeby tento škrabanec mal byť spôsobený zamestnancami žalovaného.

Z výpovede svedkyne B. G. H., ktorá bola v tom čase primárkou novorodeneckého oddelenia vyplynulo, že nie je neobvyklé u novorodencoch, že dieťa, ktoré si dočiahne v podstate len na tvár si môže spôsobiť škrabanec aj vlastnými nechťkami, pričom pokožka maloletej bola po narodení suchá a tento škrabanec bol zaznamenaný aj v zdravotnej dokumentácii. Svedkyňa uviedla, že pracovníci ich oddelenia sú inštruovaní zo zákona o tom, že majú pracovať bez prsteňov, náramkov, hodínok a nechty by mali byť krátke, bez lakovania. Záverom uviedla, že z vlastnej praxe vie, že nie je neobvyklé, že dieťa si poškríbe tvár.

Z výpovede svedkyne B. C. F. I., C. (vedúca sestra na novorodeneckom oddelení) vyplýva, že s deťmi priamo do styku neprichádza, nakoľko viac-menej kontroluje prevádzku, avšak je možné, že dieťa sa poškríbe, čomu sa snažia zamedziť tak, že mu buď preolejú nechťky, lebo strihať sa nemôžu, alebo niekedy dávajú deťom rukavičky, prípadne sa dieťaťu „uviažu“ ruky v perinke, aby nedošlo k poškríbaniu. Dôvodila, že v zdravotnej dokumentácii bola uvedená zmienka o škrabanci s tým, že takéto škrabance sa zvyknú rýchlo hojiť, nakoľko ide o povrchové poranenie.

Z výpovede svedkyne B. B. J. (sestra na novorodeneckom oddelení) vyplynulo, že babka maloletej bola ich kolegyňa, pracovala o poschodie nižšie, pričom jej umožnili byť pri lôžku, kde aj bola prítomná, pričom babka bola aj pri boxe a chcela ukázať dieťa matke, teda žalobkyňi v 2.rade. Uviedla a demonštratívne ukázala svoje nechty, resp. dlane, na ktorých nemá prstene, hodinky a nechty má krátke, pričom konštatovala, že takéto sú predpisy a takto si zdravotné sestry zvykli vystupovať aj v civilnom živote, mimo zamestnania. Názorne na bábike demonštrovala ako môže dôjsť k poškríbaniu tváre dieťaťa napr. pri kojení. Záverom konštatovala, že k dieťaťu chodia aj návštevy, kde to dieťa často koluje z rúk do rúk a u týchto návštevníkov sa nedá garantovať, či majú krátke nechty, alebo nemajú nejaké ozdoby prstov, prstene, hodinky a pod.. Konštatovala, že nedošlo k zanedbaniu zdravotnej starostlivosti, ani k spôsobeniu poranenia podľa jej názorov u novorodenca zo strany zamestnancov žalovaného. Uviedla,

že pokožka maloletej žalobkyne v 1.rade bola po pôrode suchá a citlivá a uviedla, že niekedy majú novorodenci ostré nechtíky ako žiletka.

Z výpovede svedkyne B. A., ktorá pracuje ako zamestnanec žalovaného, vyplynulo, že si nespomenula na žiaden škrabanec z tohto obdobia, pričom v predmetnom období mala službu. Konštatovala, že si nevšimla nič nezvyčajné alebo výnimočné, pričom z fotografie uviedla, že ide o škrabanec, ktorý je podľa jej názoru nie je bežný.

Z lekárskej prepúšťacej správy zo dňa 6.4.2015 vyplýva, že dieťa bolo prepustené do domácej starostlivosti s tým, že je vo vyhodnotení výsledkov ošetrovateľskej starostlivosti uvedené, že koža je čistá, je tam intertrigo a bola realizovaná edukácia o hygiene.

Na pojednávaní konanom dňa 17.9.2020 právny zástupca žalobkyň poukázal, že výpovede svedkýň z predchádzajúceho pojednávania sa nezhodujú s možnosťou vzniku škrabanca, pričom uviedol, že primárka novorodeneckého oddelenia mala zisťovať príčiny vzniku tohto škrabanca. Poukázal na to, že žalovaná strana nemôže spochybniť akýkoľvek dôkaz, t.j. farebné fotografie maloletej žalobkyne v 1.rade, či už z času po narodení, resp. z neskoršieho obdobia. Navrhol vykonať dokazovanie z odboru zdravotníctvo a vo vzťahu k príčine vzniku škrabanca a žalobe v celom rozsahu vyhovieť, pričom dodal, že je zrejme, že zamestnanci žalovaného sa nezbavili zodpovednosti za spôsobenú škodu.

Právna zástupkyňa žalovaného na tomto pojednávaní uviedla, že od škrabanca už uplynulo 5,5 roka ,teda žiaden svedok si nemôže pamätať presne vznik takéhoto poranenia. Uviedla, že všetky svedkyne na ostatnom pojednávaní kontinuálne vypovedali, že primárka zapísala škrabanec a ďalšie svedkyne si vzhľadom na odstup času takýto škrabanec nepamätali. Uviedla, že doplnenie dokazovania znaleckým dokazovaním nie je nutné, nakoľko tento sa vyhotoví až vtedy keď sú nejaké dôvodné pochybnosti. Dôvodila, že s bábätkom nemanipulovali len zamestnanci žalovaného ale aj príbuzní, pričom nie je vylúčená aj možnosť, že bábätko sa mohlo poškriabať aj samo a to vzhľadom na už uvádzanú vyššiu pôrodnú hmotnosť ako aj citlivú pokožku. Vyjadrila ľútosť nad vzniknutým škrabancom, avšak z vykonaného dokazovania podľa jej názoru nevyplýva zodpovednosť žalovanej. Dôvodila, že aj keby bola nedostatočne vedená zdravotná dokumentácia alebo neuvedená príčina vzniku škrabanca z daného nevyplýva priama zodpovednosť žalovanej resp. jej zamestnancov. Navrhla žalobu v celom rozsahu zamietnuť a nemala návrhy na doplnenie dokazovania.

Z výpovede žalobkyne v 2.rade vyplynulo, že večer po narodení dieťaťa jej bola donesená dcéra, avšak už mala škrabanec na líci, pričom jej mama, ktorá pracuje v nemocnici o poschodie nižšie jej povedala, že to nie je bežný škrabanec, pričom uviedla, že človek, ktorý to spôsobil by mal mať odvahu sa priznať a povedať čo sa stalo. Uviedla, že nejde o bežný škrabanec aj keď ju sestry uistovali o tom, že ide o bežný škrabanec, tento však doposiaľ nezmizol a ostala po ňom jazva. Dôvodila, že nemocnica dvakrát zamietla ich žiadosť o prešetrenie vecí, pričom bola za špecialistom, ktorý povedal, že toto si dieťa nemohlo spôsobiť samo, nakoľko má tzv. papierové nechtíky. Dôvodila, že keď jej dcéra vyrastie v ženu môže ju to obmedzovať či už pri výbere povolania, resp. sa jej môže niekto pre túto jazvu vysmievať. Konštatovala, že keď videli, že sa škrabanec nehojí liečili ju doma masťami relatívne dlho možno rok a pol až dva roky. Uviedla, že obvodná lekárka nijakým spôsobom neriešila túto vzniknutú jazvu, nakoľko dieťa bolo malé, takéto veci sa riešia až v dospelosti. Uviedla, že žiaden posudok vypracovaný od špecialistu nemali, pričom podľa názoru žalobkyne v 2.rade išlo o strach vypracovať štandardný lekársky posudok s bodovým ohodnotením.

Na tomto pojednávaní vypovedala svedkyňa B. E. (stará matka žalobkyne v 1.rade a matka žalobkyne v 2.rade) ktorá uviedla, že pracuje vo Fakultnej nemocnici s poliklinikou v Prešove, teda u žalovaného na gynekologicko-pôrodníckom oddelení ako operačná sestra v trvaní 43 rokov, pričom konštatovala, že 29.3.2015, t.j. v nedeľu, okolo 14:00 hod. spolu s manželom navštívila novorodenecké oddelenie, lebo chcela vidieť vnučku, avšak v tom čase už malo dieťa škrabanec na tvári, pričom zdravotná sestra jej

uviedla, že sa dieťa poškrabalo samo. Bola od kolegyň zdravotných sestier uistená, že je to škrabanec, ktorý zmizne, že si to deti robia.

Na tomto pojednávaní vypovedala ako svedkyňa G. K., ktorá pracuje u žalovaného, pričom táto uviedla, že si nepamätá na takéto škrabance, resp. nie v takom rozsahu ako sú na fotografiách. Uviedla, že ak by škrabanec vyžadoval liečbu bol by uvedený v prepúšťacej správe.

Na tomto pojednávaní vypovedala ako svedkyňa L. A., ktorá uviedla, že vzhľadom na odstup času 5,5 roka si podrobnosti nepamätá a starostlivosť o toto dieťa nerealizovala.

Písomným podaním z 1.10.2022 právny zástupca žalobkyň zobral žalobu späť v časti o zaplatenie 1.200 eur titulom sťaženia spoločenského uplatnenia a žiadal v tejto časti konanie zastaviť. Súd prvej inštancie postupom podľa § 145 ods. 2 CSP preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti II. tohto rozsudku.

Na pojednávaní konanom 24.1.2023 právny zástupca žalobkyň uviedol, že zotráva na podanej žalobe tak, ako bola doručená súdu. Zotrval rovnako na skutkových a právnych záveroch. Čo sa týka čiastočného späťvzatia žaloby vo vzťahu k sťaženiu spoločenského uplatnenia len upresnil, že v písomnom podaní z 1.10.2022 zobral žalobu čiastočne späť a však to čiastočné späťvzatie sa týka len žalobkyne v 1.rade, nie žalobkyne v 2.rade a konštatoval, že nárok považuje za daný, nakoľko takto bolo ustálené odvolacím súdom v zrušujúcom uznesení, vo zvyšku zotrval na podanej žalobe. Súdu ako aj protistrane krátkou cestou záverečný návrh datovaný 23.1.2023, z ktorého podrobne citoval, pričom z tohto záverečného návrhu vyplýva, že žalujúca strana zotráva na svojich právnych ako aj skutkových záveroch a vyplýva z neho tiež, že sa domáhajú žalobkyňa v 1.rade a žalobkyňa v 2.rade nemajetkovej ujmy vo výške 3.000 eur za porušenie práva na telesnú integritu žalobkyne v 1.rade ako aj za porušenie práva na súkromie, rušenie práva na zdravie. V závere tejto argumentácie, ktorá v podstate zhrnula celý doterajší priebeh konania je tiež konštatované, že žiada konanie zastaviť vo vzťahu sťaženiu spoločenského uplatnenia z dôvodov, že nie je možné vypracovať nárok k takémuto bodovému ohodnoteniu. Vo zvyšnom zotrval v celom na podanej žalobe a žiadal v prípade úspechu priznať náhradu trov konania v rozsahu 100%. Nemal návrhy na doplnenie dokazovania.

Právny zástupca žalovaného na tomto pojednávaní uviedol, že podľa jeho právneho názoru nie sú splnené predpoklady na vyhoviecie nároku. Vyslovil, že žalovanej strane je úprimne ľúto následku, ktorý nastal, resp. ktorý sa prejavil, avšak poukázal na to, že zotráva na tom závere, že za tento následok žalovaný nezodpovedá. Poukázal na prostriedky procesnej obrany, ktoré boli použité v priebehu doterajšieho konania. Uviedol, že neboli splnené podmienky na vznik, resp. vyodenie zodpovednosti voči žalovanému. Konštatoval, že navrhuje, aby napriek právnomu názoru ustálenému v zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu, súd prvej inštancie opätovne žalobu zamietol a v prípade úspechu si uplatnil náhradu trov konania. Nemal návrhy na doplnenie dokazovania.

Na základe vyššie zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie právne uzatvára:

Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 OZ pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 OZ výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti účinnom v rozhodnom čase zdravotná starostlivosť je súbor pracovných činností, ktoré vykonávajú zdravotnícki pracovníci, vrátane poskytovania liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín s cieľom predĺženia života fyzickej osoby (ďalej len "osoba"), zvýšenia kvality jej života a zdravého vývoja budúcich generácií; zdravotná starostlivosť zahŕňa prevenciu, dispenzarizáciu, diagnostiku, liečbu, biomedicínsky výskum, ošetrovateľskú starostlivosť a pôrodnú asistenciu.

Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 576/2004 Z. z. ošetrojúci zdravotnícky pracovník je zdravotnícky pracovník určený poskytovateľom zdravotnej starostlivosti (ďalej len "poskytovateľ") na poskytovanie zdravotnej starostlivosti osobe; ak je takýmto ošetrojúcim zdravotníckym pracovníkom lekár alebo zubný lekár, ide o ošetrojúceho lekára, ak je ošetrojúcim zdravotníckym pracovníkom sestra alebo pôrodná asistentka, ide o ošetrojúcu sestru alebo o ošetrojúcu pôrodnú asistentku. Ak je poskytovateľom fyzická osoba, ošetrojúcim zdravotníckym pracovníkom je táto osoba.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 576/2004 Z. z. zdravotnú starostlivosť a služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti poskytuje poskytovateľ a zdravotnícki pracovníci za podmienok ustanovených osobitným predpisom.

Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. poskytovateľ je povinný poskytovať zdravotnú starostlivosť správne. Zdravotná starostlivosť je poskytnutá správne, ak sa vykonajú všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia osoby alebo zlepšenia stavu osoby pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia bolesť je ujma spôsobená poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia náhrada za bolesť sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná zistenému poškodeniu na zdraví, priebehu liečenia alebo odstraňovaniu jeho následkov.

Podľa § 420 ods. 1 OZ každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 420 ods. 2 OZ škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá.

Podľa § 420 ods. 3 OZ zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

Podľa § 444 OZ pri škode na zdraví sa jednorazove odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

Podmienkou vzniku zodpovednostného právneho vzťahu medzi subjektom porušujúcim právnu povinnosť (záväzkovú alebo zákonnú) je okrem porušenia tejto povinnosti a vzniku škody aj príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi konaním, resp. opomenutím a vzniknutou škodou.

O vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) ide pri priamej väzbe javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). Otázka príčinnej súvislosti môže byť vždy riešená len v konkrétnych súvislostiach. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať od všeobecných súvislostí a skúmať, konkrétne ktorá príčina ju vyvolala.

Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorí z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí.

Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena.

Podľa právnej teórie príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním zdravotníckeho pracovníka a vznikom škody by mala byť preukázaná, nestačí to, že je pravdepodobná. Avšak na druhej strane tvrdenie, že pacient by mal preukázať 100-percentnú súvislosť medzi konaním a vznikom škody bolo v posledných rokoch negované, pričom sudy vo viacerých prípadoch vyslovili názor, že takáto požiadavka, ktorá je kladená na plecia pacienta je neprijateľná, keďže 100-percentnú príčinnú súvislosť v podstate nie je možné dokázať.

Súd prvej inštancie súc viazaný právnym názorom odvolacieho súdu po doplnení dokazovania dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná, i keď nie v rozsahu, v akom bola predložená súdu.

Súkromný život je široký pojem, ktorý nemožno definovať vyčerpávajúcim spôsobom. Také údaje, ako pohlavie, meno alebo sexuálna orientácia sú významnými prvkami osobnej sféry chránené čl. 8 Dohovoru. Na duševné zdravie sa musí tiež prihliadať ako na dôležitú súčasť súkromného života spojenú s morálnou integritou. Čl. 8 chráni právo na identitu a osobný rozvoj a právo nadväzovať a rozvíjať vzťahy s inými ľudskými bytosťami a s okolitým svetom. Zachovanie duševnej stability je v tomto kontexte neopomenuteľnou predbežnou podmienkou na účinné využívanie práva na rešpektovanie súkromného života (Ro ESLP, čl. 8 Dohovoru – Bensaid v. Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska zo 6. 2. 2001, sťažnosť č. 44599/1998).

Za zásah do súkromia časť súdnej praxe považuje aj postihnutie niektorej z blízkych osôb (§ 116 OZ). Postihnutie člena rodiny je neoprávneným zásahom do súkromia členov rodiny. Primeraným zadosťučinením je v tomto prípade aj náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Právnym prostriedkom ochrany proti takémuto zásahu je návrh, ktorým sa fyzická osoba domáha podľa ustanovení o ochrane osobnosti primeraného zadosťučinenia, ktoré môže mať i podobu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. V takomto prípade je daná aktívna legitímácia tomu subjektu, ktorému svedčí existencia kvalifikovaného vzťahu s postihnutou osobou, lebo právo na súkromie je jedným zo základných osobnostných práv fyzickej osoby tak, ako to má na mysli aj ust. § 11 OZ (Uznesenie KS v Košiciach z 13. 10. 2005, sp. zn. 1 Co 201/2005).

V rozsudku zo 17. februára 2011 sp. zn. 5 Cdo 265/2009 Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že „ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na plnohodnotný život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva na rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplňovať jeho citové potreby, t. j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) sféra.

Súd prvej inštancie ďalej poukazuje aj na uznesenie NS SR sp. zn. 3 Cdo 228/2012 zo dňa 26. septembra 2013: „Podľa § 853 Občianskeho zákonníka platí, že občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie. V tomto ustanovení Občianskeho zákonníka je upravená analógia. Analógia legis (analógia zákona) sa používa ako forma aplikácie zákona vtedy, keď treba riešiť otázku, riešenie ktorej nie je síce v zákone upravené, ale ten istý zákon upravuje riešenie podobného prípadu. Vychádza sa pritom z predpokladu, že zákonodarcu by podľa rovnakých zásad upravil aj daný prípad“.

Keďže odvolací súd mal za to, že nárok je daný, súdu prvej inštancie už neostávalo iné, ako zaoberať sa samotnou výškou náhrady nemajetkovej ujmy vo vzťahu k tej-ktorej žalobkyňi.

Čo sa týka samotnej výšky nemajetkovej ujmy, súd prvej inštancie musí akcentovať fakt, že v komparácii napr. s konaním tunajšieho súdu pod sp. zn. 13C 63/2012 (rozsudok z 11.5.2017) súd právoplatne priznal náhradu nemajetkovej ujmy matke pri úmrtí dvoch synov pri autonehode spôsobenej otcom vo výške 5.000 eur a bratovi nebohých sumu 4.000 eur, aj keď v aktuálne prejednávanej veci je následok neporovnateľne miernejší.

Taktiež je nutné akcentovať aj fakt, že nemožno na následok, aký nastal aj v prejednávanej veci, nazerať len optikou subjektívneho kvantifikovania finančných prostriedkov, pretože s ohľadom na neexistenciu relevantného znaleckého posudku je objektívne ťažké ustáliť sumu, ktorá by zohľadňovala špecifickosť prípadu.

V tomto konaní žalobkyne požadovali náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.000 eur každá, pričom vzhľadom na vyššie uvedené súd podrobil žalovanú sumu pred samotným priznaním náhrady testu proporcionality.

Primárne je osobou, ktorá fyzicky utrpela škranec žalobkyňa v 1. rade, preto jej súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.000 eur, pričom súd prvej inštancie mal za to, že priznanie žalujúcou stranou požadovanej sumy by bolo v rozpore s princípom proporcionality nielen s ohľadom na vyššie uvedený prípad náhrady nemajetkovej ujmy, ale aj v rozpore so všeobecným princípom spravodlivosti.

Na druhej strane je nutné uviesť, že právo žalobkyne v 2. rade je odvodeným právom na náhradu nemajetkovej ujmy, čomu zodpovedá aj polovičná priznaná suma (1.000 eur) nemajetkovej ujmy oproti žalobkyni v 1. rade, keďže matka žalobkyne v 1. rade je až sekundárne (podľa jej vlastného vnímania) dotknutá spôsobeným následkom, a to vo vzťahu k viditeľnému estetickému nedostatku na líci žalobkyne v 1. rade, svojej maloletej dcéry, ku ktorej má bezpochyby pozitívny citový vzťah.

Vzhľadom na zistený skutkový stav ako aj citované právne predpisy súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 Civilného sporového poriadku súd, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Nakoľko boli žalobcovia vo veci úspešní a naopak žalovaný nemal úspech v tomto konaní, rozhodol súd tak, že žalobcovia majú voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 C.s.p v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.